

Қазақ әдебиеті пәні бойынша оқыту қазақ тілінде емес мектептер үшін Ұлттық бірыңғай тестілеуге және кешенді тестілеуге арналған тест спецификациясы
(2018 жылдан бастап Ұлттық бірыңғай тестілеуде және кешенді тестілеуде қолдану үшін бекітілген)

Қазақстан Республикасының мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты және жалпы білім беретін пәндердің оқу бағдарламаларына сәйкес құрастырылған құжат.

1. Мақсаты: Қазақстан Республикасының жоғары оқу орындарына қабылдау үшін түсушілердің қазақ әдебиеті пәндері бойынша дайындық деңгейін анықтау.

2. Тест мазмұны: Тест 3 деңгейде берілген 30 тест тапсырмасынан тұрады: бірінші деңгейде –15, екінші деңгейде – 8, үшінші деңгейде – 7 тапсырма.

Тест жалпы білім беретін мектептерге арналған оқу бағдарламасына сәйкес қазақ әдебиеті пәні бойынша оқу материалдарынан тұрады.

№	Бөлім	№	Тақырып	№	Тақырыпша
01	Ежелгі дәуір әдебиеті	01	Ежелгі дәуір әдебиеті	01	Көне түркі дәуіріндегі әдебиет. Ислам дәуіріндегі әдебиет
02	Халық ауыз әдебиеті	01	Халық ауыз әдебиеті	01	Тұрмыс-салт жырлары. Мақал-мәтелдер, жұмбақтар
				02	Ертегілер. Аңыздар. Шешендік сөздер
				03	Батырлар жыры
				04	Лирика-эпостық жырлар
03	Жыраулар поэзиясы (XV – XVIII ғ. әдебиеті)	01	Жыраулар поэзиясы	01	Асан қайғы, Бұхар жырау
04	XIX ғасыр әдебиеті	01	XIX ғ. I жартысындағы әдебиет	01	Махамбет Өтемісұлы, Дулат Бабатайұлы
				02	Мұрат Мөңкеұлы, Шортанбай Қанайұлы, Сүйінбай Аронұлы, Майлықожа Сұлтанқожаұлы, Қашаған Күржіманұлы
		02	XIX ғ. II жартысындағы ағартушылар	01	Шоқан Уәлиханов, Ыбырай Алтынсарин
		03	Абай Құнанбайұлы	01	Абай Құнанбайұлы. Өмірі, шығамашылығы
05	XX ғ. бас кезіндегі әдебиет	01	XX ғ. бас кезіндегі әдебиет	01	Ш.Құдайбердіұлы, Мағауия Құнанбаев, Мәшһүр Жүсіп Көпейұлы, А.Байтұрсынов, Ж.Аймауытов, М.Дулатов, М.Жұмабаев, С.Торайғыров
06	1930-1960 жылдардағы қазақ әдебиеті	01	Кеңестік дәуірдегі қазақ әдебиеті	01	С.Сейфуллин, І.Жансүгіров, Б.Майлин
				02	М.Әуезов, Ж.Жабаев
				03	С.Мұқанов, Ғ.Мүсірепов, Ғ.Мұстафин
07	Әдебиет	01	Көркемдегіш,	01	Троп және оның түрлері

	теориясы		бейнелеуіш құралдар.	02	Фигура және оның түрлері
				03	Өлең құрылымы, ұйқасы
08	1960-1990 жылдардағы қазақ әдебиеті	01	1960-1990 жылдардағы қазақ әдебиеті. Поэзия	01	М.Мақатаев, Қ.Мырзалиев, С.Мәуленов, Ә.Тәжібаев, О.Сүлейменов
				02	Т.Молдағалиев, Ж.Молдағалиев, М.Шаханов, Т.Айбергенов, Қ.Аманжолов
		02	1960-1990 жылдардағы қазақ әдебиеті. Проза	01	І.Есенберлин, Қ.Жұмаділов, С.Бегалин, Т.Әлімқұлов, Ш.Мұртаза,
				02	Б.Момышұлы, Ә.Нұрпейісов, Т.Ахтанов, О.Бөкей, Б.Соқпақбаев

3. Тапсырма мазмұнының сипаттамасы:

Әдебиет пәні бойынша:

Ежелгі дүние әдебиеті: көне түркі әдебиеті мен орта ғасырдағы түркі халықтарына ортақ әдеби жазба ескерткіштерінің тарихы мен түрлерін меңгеруі;

Ауыз әдебиеті: қазақ ауыз әдебиетінің басты жанрларының (тұрмыс-салт жырлары, мақал-мәтелдер, жұмбақтар, ертегілер, аңыз-әңгімелер, шешендік сөздер, эпостық жырлар, лиро-эпостық жырлар, айтыс) негізгі белгілерін, түрлерін саралай білуі;

XV-XVIII ғ. әдебиет: жыраулық өнер және жыраулар поэзиясының даму кезеңдерін, жыраулар тұлғасы мен шығармашылығын, тіл көркемдігі мен жанрлық сипатын меңгеруі;

XIX ғ. әдебиеті: әр түрлі әдеби ағымдардың пайда болуына байланысты тектері мен жанрларына сәйкес талдауды, XIX ғ. әдебиет өкілдерінің шығармашылығының көркемдік ерекшелігін, идеялық-тақырыптық мәнін айқындауы; демократтық, ағартушылық бағыттағы әдебиет, жаңа әдеби ағымдар мен бағыттар, әнші - сазгер ақындар поэзиясының шығармашылық ерекшеліктерін білуі;

XX ғ. әдебиеті: даму сипаты, мазмұн, түр, тақырып пен идея жағынан жаңа сатыға көтерілуі, әдеби жанрдың дамуы және көрнекті өкілдерінің шығармашылығын меңгеруі;

1930-1960 жылдардағы қазақ әдебиеті: 1930-1960 жылдардағы қазақ әдебиетінде кеңестік дәуір, соғыс, отаншылдық тақырыптың қалыптасуы; жанрлардың дамуы және көрнекті өкілдерін білуі;

1960-1990 жылдардағы қазақ әдебиеті: 1960-1990 жылдардағы әдебиеті бағыттарын, үлгілерін, жекелеген үздік туындыларын оқып, жанрлық ерекшелігін зерделей білуі;

Әдебиет теориясы: көркем шығармаға қатысты тақырып, идея, сюжет, композиция, көркем бейне, типтік образ, әдеби мінез, көркем бейнелеу құралдары секілді әдеби-теориялық ұғымдарды білуі, олардың көркем туындыдағы қызметін танып, талдай алуы керек.

4. Тапсырма формасы:

Тест ұсынылған бес жауап нұсқасынан бір ғана дұрыс жауапты таңдауға арналған 20 тест тапсырмасынан және бірнеше жауап нұсқасынан бір немесе бірнеше дұрыс жауапты таңдауға арналған 10 тест тапсырмасынан тұрады.

5. Жеке тапсырмалар мен жалпы жұмысты бағалау:

Бір дұрыс жауабы бар тест тапсырмасы дұрыс орындалғанда 1 балмен, дұрыс орындалмағанда – 0 балмен бағаланады.

Бір немесе бірнеше дұрыс (3 дұрыс жауаптан артық емес) жауабы бар тест тапсырмалары төмендегідей жолмен бағаланады:

- бір дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында дұрыс жауапты таңдағанда екі балмен;

- бір дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында дұрыс жауапты және бір дұрыс емес жауапты таңдағанда бір балмен;
- бір дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында екі немесе одан да көп дұрыс емес жауапты таңдағанда нөл балмен;
- екі дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында екі дұрыс жауапты таңдағанда екі балмен;
- екі дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында бір дұрыс жауапты таңдағанда бір балмен;
- екі дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында бір дұрыс жауапты және бір дұрыс емес жауапты таңдағанда бір балмен;
- екі дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында екі дұрыс жауапты және бір дұрыс емес жауапты таңдағанда бір балмен;
- екі дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында екі немесе одан да көп дұрыс емес жауапты таңдағанда нөл балмен;
- үш дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында үш дұрыс жауапты таңдағанда екі балмен;
- үш дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында екі дұрыс жауапты таңдағанда бір балмен;
- үш дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында екі дұрыс жауапты және бір дұрыс емес жауапты таңдағанда бір балмен;
- үш дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында үш дұрыс жауапты және бір дұрыс емес жауапты таңдағанда бір балмен;
- үш дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында тек бір дұрыс жауапты немесе екі және одан да көп дұрыс емес жауапты таңдағанда нөл балмен бағаланады.

Тест тапсырмасы толығымен орындалғанда түсуші 40 балл жинайды.